

ANNA JELINOWSKA

ur. 1924; Warszawa

Miejsce i czas wydarzeń	Poznań, okres powojenny
Słowa kluczowe	Poznań, okres powojenny, spotkanie z matką, praca matki, rozpoczęcie studiów, rolnictwo

Rozpoczęcie studiów w Poznaniu po II wojnie światowej

Ku ogromnej radości obustronnej, udało się nawiązać kontakt z matką. Matka też wróciła do Polski, z tego obozu w Ravensbrück została zwolniona jeszcze w marcu. Wtedy zwolniono na tak zwane roboty wolnościowe część więźniarek. Przede wszystkim te więźniarki, które były z Powstania Warszawskiego i nie miały jakichś indywidualnych wyroków czy zarzutów. Po różnych przejściach takim transportem repatriacyjnym matka przyjechała do Polski do swojej stryjenki, która mieszkała pod Grudziądem, a ja do tej mamy stryjenki, pisałam, gdzie jestem. Jak tylko mama tam się zjawiała, to dowiedziała się właśnie, że jestem pod Koninem i od razu napisała do mnie i przyjechała do Konina, do tych naszych przyjaciół. Od razu, od września, mama została zaangażowana do pracy w szkole, czyli do tego swojego normalnego zajęcia. Podjęła pracę w gimnazjum w Koninie mimo tego, że oczywiście też wróciła bardzo wyniszczona tym pobytem w obozie. Natomiast ja pracowałam krótko w jakimś urzędzie. Tam wydawano kartki na żywność, bo wtedy były i ja pracowałam właśnie przy tym wydawaniu kartek. Już wtedy zdecydowanie chciałam podejmować studia i również ze strony mamy był taki nacisk, że mam koniecznie dalej się uczyć. Gdzieś tam w końcu września czy w początku października, pojechałam do Poznania na uczelnię, żeby dowiedzieć się, na jakich warunkach mogłabym być przyjęta. Chciałam się dostać na studia rolnicze. Taki był mój zamiar od kilku lat. Ten zamiar nie wynikał z jakiegoś szczególnego zamiłowania do tego rodzaju działalności, bo szczerze mówiąc, to tak z tym rolnictwem to miewałam do czynienia bywając na wakacjach u dziadków. Natomiast to wynikało z takich młodzieńczych rozważań jeszcze w okresie okupacji, kiedy w gronie młodzieży działającej w tych konspiracyjnych strukturach, takie prowadziliśmy dyskusje na ten temat, jaka ma być Polska po wojnie i co w tej Polsce będzie najważniejsze, jaki rodzaj działalności trzeba będzie w tej Polsce podjąć. Wtedy ja przeczytałam książkę Kwiatkowskiego „Dysproporcje”, to była książka przedstawiająca właściwie stan gospodarczy i społeczny Polski w okresie międzywojennym. Po przeczytaniu tej książki przyszedłam

do przekonania, że właśnie takim najsłabszym ogniwem w kraju jest niski poziom rolnictwa i niski poziom ogólnego wykształcenia i świadomości właśnie tych ludzi mieszkających i pracujących na wsi, i że wobec tego trzeba w tym kierunku się przygotować do jakiejś działalności. Według systemu przedwojennego polskiego dopiero miałam ukończone gimnazjum, jeszcze mi brakowało tych dwóch lat liceum. Miałam ukończoną też szkołę sowiecką, która nie była uznawana na uczelni. Miałam zaświadczenia, że kończyłam też konspiracyjną naukę, ale to nie był pełen zakres, to były tylko wybrane przedmioty. Zostałam przyjęta z warunkiem takim, że w ciągu pierwszego roku studiów zdam maturę eksternistycznie i rzeczywiście zdałam. Tak że ten pierwszy rok studiów miałam zaliczony jednocześnie właśnie ze zdaniem matury. Na studiach spotkałam grono bardzo ciekawych osób z różnych okolic Polski, z różnymi motywacjami, ale były i podobne do moich. Tak że bardzo się dobrze czułam w tym środowisku akademickim w Poznaniu. Nareszcie poczuła możliwość jakiegoś działania zgodnego ze swoją chęcią, ze swoją potrzebą. Właśnie w Poznaniu na jednym z takich balów akademickich spotkałam powstańca z Warszawy, powspominaliśmy razem tamten okres.

Data i miejsce nagrania	2005-04-16, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"